
Katedra Literatury Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Biuletyn Polonistyczny 4/11, 41-50

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

St. asyst. Marian S t ę p i e ń opracowuje pod kierunkiem prof. H. Markiewicza rozprawę doktorską pt. "Twórczość literacka Narocy Żmichowskiej".

Z tego kręgu przygotował dwie prace:

1. Między "Pielgrzymem" a "Przeglądem Naukowym"
 2. Narocza Żmichowska wobec programu powieści tendeneyjnej.
- Złożył do druku:

1. W sprawie chronologii powstania "Poganki i "Książki pamiątek".

Poza tym por. sprawozdanie T. Bujnickiego o wspólnym opracowywaniu tematów związanych z lewicową krytyką dwudziestolecia.

Adiunkt Tomasz W e i s s pracuje nad zagadnieniami antypozytywistycznego przełomu w kulturze i literaturze polskiej. Ponadto zajmuje się recepcją filozofii A. Schopenhauera w piśmiennictwie polskim lat 1880-1900.

Ostatnio złożył do druku następujące prace:

1. Fryderyk Nietzsche w piśmiennictwie polskim lat 1890-1914 (Prace Komisji Historycznoliterackiej PAN).
2. Rozprawę o J. A. Kisielewskim dla wydawnictwa "Dwieście lat literatury polskiej".

KATEDRA LITERATURY POLSKIEJ UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO (por. Biuletyn Polonistyczny, zesz. 7, s. 31-40)

Stan organizacyjny

Przy katedrze powstał Zakład Literatury Śląskiej zorganizowany i kierowany przez prof. Bogdana Zakrzewskiego.

W b.r. akademickim prof. Stanisław Kolbuszewski wyjechał z wykładami do uniwersytetu w Montrealu, a dr Mieczysław Klimowicz jako stypendysta naukowy do Paryża.

W okresie sprawozdawczym uzyskali doktoraty:

Czesław Hernas: Polskie Hejnały. Studium z historii poezji melicznej. Promotor: prof. Wł. Floryan, recenzenci: prof. M. R. Mayenowa, prof. B. Nadolski.

Mieczysław Klimowicz: Początki romansu listownego w XVIII w. Czasy saskie. Promotor: prof. K. Wyka, recenzenci: prof. J. Krzyżanowski, prof. Z. Skwarczyński.

Stanisław Pietraszko: F.K. Dmochowskiego "Sztuka rymotwóroza".

Promotor: prof. Wł. Floryan, recenzenci: prof.
M.R. Mayenowa, doc. J. Trzynadlowski.

W dniu 19 grudnia 1960 r. Katedra zorganizowała wraz z Zakładem Narodowym im. Ossolińskich akademię poświęconą twórczości Marii Konopnickiej z następującym programem:

Słowo wstępne (Spotkanie wrocławskie M. Konopnickiej)- B. Zakrzewskiego

Referat J. Cieślakowskiego: O twórczości Marii Konopnickiej dla dzieci

Recytacje utworów Konopnickiej w wykonaniu Uniwersyteckiej Estrady Poetyckiej "Pandora"

Zwiedzenie wystawy pt. Konopnicka w zbiorach Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

Praca dydaktyczna

W roku szkolnym 1960/61 do programu zajęć dydaktycznych w Katedrze Literatury Polskiej wprowadzone zostało konwersatorium z zagadnień k u l t u r y w s p ó ł o z e s n e j, przeznaczone w zasadzie dla studentów lat starszych (IV i V), uczestniczą w nim jednak również studenci młodsi oraz paru niedawnych absolwentów polonistyki, zatrudnionych w miejscowych szkołach, bibliotekach itp.

Konwersatorium prowadzone przez dra St. Pietraszkę trwa dwa semestry. Program jego obejmuje wybrane zagadnienia współczesnego życia kulturalnego z różnych jego dziedzin i zakresów, jak np. najogólniejsze aktualne problemy współczesnej nauki (humanistyka a technika, specjalizacja a idea integracji itp.), polityka kulturalna, współczesne kierunki i tendencje rozwojowe w różnych dziedzinach twórczości artystycznej oraz stan, potrzeby i formy upowszechniania kultury artystycznej i umysłowej.

Celem konwersatorium jest wzbogacenie studium polonistycznego zarówno o elementy wiedzy nieodzownej dla nowoczesnie pojętego studium literatury, jak też o pewną wiedzę potrzebną w późniejszej pracy zawodowej absolwenta polonistyki, orientację choćby najogólniejszą, niezbędną także przecież poloniście niezależnie od wykonywanego przez niego zawodu - jako człowiekowi o wyższym wykształceniu humanistycznym. Zetknięcie studentów w sposób zorganizowany, obliczony na maksymalne efekty dydaktyczne - z teatrem,

filmem, ze współczesną plastyką i muzyką, z problematyką i formami pracy radia, telewizji, redakcji gazety czy czasopisma, zapoznanie ich także z zawodowo najbliższymi polonistycznie dziedzinami rozpowszechniania i upowszechniania literatury, jak praca wydawnicza (tak od strony elementów sztuki edytorskiej, jak i od strony organizacji produkcji książki), drukarstwo, księgarstwo i bibliotekarstwo - ma na celu zarówno bardziej wszechstronne wyposażenie kulturalne przyszłego nauczyciela-polonisty, jak też ukazanie innych ewentualnych perspektyw pracy zawodowej i społecznej tym, którzy do szkoły nie pójdą.

Formy pracy są zróżnicowane w zależności od praktycznych możliwości ich zorganizowania oraz pozyskania odpowiednich specjalistów w charakterze prelegentów, przewodników itp., a także od specyfiki poszczególnych punktów programu. Tak więc np. problemy polityki kulturalnej mogły być tylko przedyskutowane, podczas gdy przy innych tematach szuka się możliwości dopełniania lektury, informacji, dyskusji teoretycznej formami poglądowymi, bezpośrednimi kontaktami z instytucjami i ich pracownikami, z twórcami i twórczością; tak np. po prelekcji i dyskusji o malarstwie współczesnym zaproszony plastyk urządził dla uczestników konwersatorium zamkniętą ekspozycję swych obrazów, którą objaśniał i dyskutował z zebranymi.

Pogłębieniu kontaktów z poszczególnymi dziedzinami i formami życia kulturalnego, zgodnie ze specjalnymi zainteresowaniami poszczególnych grup wśród uczestników konwersatorium, służy praca w sekcjach. Stanowiąc drugi niejako plan konwersatorium, przy nim zainicjowane, zorganizowane i wyposażone we wstępny program, działają dalej już samodzielnie, jako sekcje przy Kole Naukowym obok sekcji Koła już istniejących, o innym charakterze. W miarę możliwości są one przez konwersatorium wspierane dalszą opieką i pomocą organizacyjną; dla niektórych sekcji pozyskano współpracę interesujących się danym zakresem asystentów Katedry, a także odpowiednich specjalistów z zewnątrz.

Konwersatorium jest przedsięwzięciem eksperymentalnym. Przyjęty z początku program realizuje się, jak dotąd, zgodnie z planem, zapewne jednak nie wszystko da się w tym roku zrealizować. Po rocznych doświadczeniach program zostanie w Katedrze przedyskutowany i odpowiednio przepracowany.

Prace naukowe Katedry Literatury
Polskiej

1. Zakład Literatury Śląskiej prof. B. Zakrzewskiego
(Por. Biuletyn Polonistyczny zesz. 10, s. 69-70)
2. Pracownia Staropolskiej Pieśni Świeckiej

Prowadzona przez dra Cz. Hernasa Pracownia Staropolskiej Pieśni Świeckiej (por. Biuletyn Polonistyczny, zesz. 4, s. 43-44) zdąża do zamknięcia przewidywanej rejestracji materiału polskiego. Obecnie większą uwagę zwrócono na gromadzenie materiałów porównawczych obcych oraz opracowanie związków folklorystycznych.

Prace zbierackie

Kartoteka przekazów pieśni obejmuje obecnie 2500 haseł polskich i około 500 obcych. Kartoteka komentarzy historycznoliterackich do pieśni pochodzi z opracowań dawnych 2400 kart. W archiwum Pracowni znajduje się ogółem ok. 2500 tekstów (maszynopis, fotokopia, mikrofilm). Zgromadzono ponadto - drogą prywatnej wymiany z zagranicą - pewną ilość najnowszych wydawnictw niemieckich, czeskich, słowackich, rumuńskich i rosyjskich z zakresu poezji melicznej.

Prace monograficzne (por. Biuletyn Polonistyczny, zesz. 4, s. 44):

a. ukończone:

- L. Szozerbioka: Duma staropolska. Zarys monograficzny
- L. Szozerbioka: Duma o Dymitrze Wiśniowieckim. "Slavia Orientalis"
r. 1960, nr 1

b. prowadzone:

- M. Eustachiewicz: Dominik Rudnicki. Zarys życia i twórczości
- M. Hernas: Wokół wzoru "Filia, si voles tu ..."
- M. Eustachiewicz: Masovitica
- L. Szozerbioka: Epika dziadowska
- Cz. Hernas: Początki folklorystyki polskiej w epoce saskiej
- " : Prace nad źródłami tzw. literatury sowierzalskiej
- " : (wraz z zespołem magistrantów) Związki folklorystyczne tzw. liryki mieszozańskiej.

Prace informacyjne:

Kartoteki Pracowni są już w tej chwili częściowo udostępniane do użytku naukowego. Staną się dostępne w chwili zamknięcia re-

jestracji i zabezpieczenia zbioru. Jednak już w chwili obecnej na podstawie częściowej ewidencji wykonano szereg kwerend krajowych i zagranicznych.

3. Pracownia Bibliograficzna Teorii Literatury

W roku bieżącym uruchomiona została w obrębie Katedry Historii Literatury Polskiej Pracownia Bibliograficzna Teorii Literatury pod kierunkiem doc. Jana Trzynadlowskiego. Prowadzona będzie bibliografia retrospektywna i bieżąca prac z zakresu teorii literatury i stylistyki. Bibliografia retrospektywna obejmie w pierwszej kolejności druki zwarte, bibliografia bieżąca zaś druki zwarte oraz zawartość czasopism. Z piśmiennictwa obcego zostaną wzięte pod uwagę przede wszystkim publikacje książkowe. Kartoteka bibliograficzna ujęta zostanie w kilka działów podstawowych: słowniki i encyklopedie, metodologia badań, rodzaje i gatunki literackie, stylistyka, nauka o wierszu, estetyka i zagadnienia oceny, problematyka krytyki literackiej. W miarę gromadzenia materiału wprowadzone zostaną podziały dalszych stopni. Zbiory bibliograficzne mają w pierwszej kolejności mieć charakter pomocniczy i informacyjny.

Prace indywidualne współpracowników Katedry

Wł. F l o r y a n

Prace wydrukowane w latach 1960 i 1961

1. "Poeta i Natchnienie" J. Słowackiego, wstęp filologiczny, tekst i odmiany tekstu. (W:) Juliusz Słowacki "Dzieła Wszystkie", Wrocław 1960, t. XII, cz. 1
2. "Zawisza Czarny". wstęp filologiczny, tekst i odmiany tekstu, jw. Wrocław 1961 t. XII, cz. 2.

Oddane do druku

1. Juliusza Słowackiego próba kontynuacji "Pana Tadeusza". Księga pamiątkowa ku czci prof. Romana Pollaka
2. Nowe "Dziady" Juliusza Słowackiego. "Ricerche Slavistiche", Florencja. Księga pamiątkowa ku czci profesorów E. Lo Gatto i G. Mavera
3. "Pan Tadeusz" J. Słowackiego, wstęp filologiczny, tekst i odmiany tekstu do t. XIII "Dzieł Wszystkich"
4. "Rozmowa z matką Makryną Mieozysławską", jw.

5. Fragmenty dramatyczne J. Słowackiego, jw.
6. "Góry się ozłocily" J. Słowackiego, jw.

W przygotowaniu

1. Tadeusz Mikulski, Rzeczy staropolskie, monografie, studia i szkice, t. I - II, do druku przygotował i wstępem poprzedził
2. "Konrad Wallenrod" (fragment poematu) J. Słowackiego, wstęp filologiczny, tekst i odmiany tekstu, do t. XIII "Dzieł Wszyskich"
3. Fragment "A co pół mili" J. Słowackiego, jw.

J. T r z y n a d l o w s k i

W druku

1. The information theory and the literary genres, "Zagadnienia Rodzajów Literackich", t. IV, z. 1/6
2. O tzw. poezji niezrozumiałej, "Prace Polonistyczne", seria XVII
3. Niektóre problemy gatunku powieściowego, "Prace Literackie Uniwersytetu Wrocławskiego", nr 3
4. Struktura relacji pamiątkarskiej, Księga pamiątkowa ku czci prof. St. Pigonia

W przygotowaniu

1. Satyra i satyryczność
2. O pojęciu i istocie gatunków pozornych i kryptogatunków literackich
3. Uwagi o reportażu i gatunkach reportażowych.

B. Z a k r z e w s k i

Prace wydrukowane

1. Śląska pracownia Tadeusza Mikulskiego. "Pamiętnik Literacki" 1959, z. 3-4, Wrocław 1960 i odb.
2. Z życia literackiego Wielkopolski okresu Wiosny Ludów. W: Zjazd Naukowy Polonistów 10-13 grudnia 1958
3. T. Mikulski, Temat Wrocław, Szkice śląskie. Wybrał i wstępem opatrzył... Wrocław 1961
4. Słowacki w krytyce romantycznej. "Prace Literackie" II, Wrocław 1961

5. Przedmowa oraz redakcja naukowa tomu: Prace Literackie II. Uniwersytet Wrocławski. "Zeszyty Naukowe. Uniw. Wrocł. Nauki Społeczne" Seria A, nr 32, Wrocław 1961
6. Prace związane z redagowaniem "Pamiętnika Literackiego"
7. Nieznana relacja o pobycie Słowackiego we Wrocławiu. "Rocznik Wrocławski", t. III/IV, Wrocław 1960

Oddane do druku

1. Sądy współczesnych o twórczości Słowackiego (materiały i komentarze), wspólnie z K. Pecoldem i A. Ciemnoczołowskim
2. Wrocławskie spotkanie Marii Konopnickiej. "Prace Literackie", nr 3
3. Wrocławski towarzysz J. Słowackiego. "Rocznik Wrocławski", t. V
4. Warszawska korespondencja E. Dembowskiego. Księga pamiątkowa ku czci prof. Romana Pollaka
5. Recenzja książki: M. Straszewska, Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832-1848, cz. I, II. "Ruch Literacki".

W przygotowaniu

1. Przechadzki i wizerunki wrocławskie. (Wybór tekstów i komentarze), wspólnie z E. Lasotą i T. Rollauerem
2. Uczestnictwo w Komitecie redakcyjnym "Dwieście lat literatury polskiej"
3. Redakcja naukowa "Prac Literackich", nr 3
4. Rec. pracy J. Kuźniara: Chronologia i ustalenie tekstu utworów drobnych J. Słowackiego z okresu 1843-1849. Nadb. z XII t. cz. I "Dzieł Wszystkich" J. Słowackiego
5. Wstęp do H. Kamińskiego: Wspomnienia więźnia.

A. B e r e z a

Prace wydrukowane w 1960 r.

1. Warszawa - Śląsk (Dzieje pomocy społeczeństwa Warszawy dla głodującego Śląska w zimie 1879/1880). "Kwartalnik Opolski" 1960, nr 3.

W przygotowaniu

1. Stylizacja grotesek Sławomira Mrożka.

A. G o r i a o z k o - B o r k o w s k a

Prace wydrukowane w 1960 r.

1. Pieśń historyczna ziewońców. "Pamiętnik Literacki" 1959, z. 3-4 (ukazał się w druku w 1960 r.)
2. Z zagadnień słowianofilstwa w Galicji. "Zeszyty Naukowe Uniw. Wrocław. Prace Literackie", nr 2, Wrocław 1961.

Oddane do druku

1. August Bielowski. Artykuł informacyjny, bibliografia i wypisy - do I t. wyd. "Dwieście lat literatury polskiej".

W przygotowaniu

1. Twórczość poetycka Augusta Bielowskiego. Praca doktorska.

J. C i e ś l i k o w s k i

Prace wydrukowane

1. "Ta trzecia" Henryka Sienkiewicza. "Prace Literackie", nr 2, Wrocław 1961 r.

Prace złożone do druku

1. Książki z obrazkami dla dzieci Marii Konopnickiej. "Prace Literackie", nr 3.

M. E u s t a o h i e w i o z (Kochańska)

Prace wydrukowane

1. "Duma ukraińska". Z dziejów polskiej pieśni żołnierskiej. "Pamiętnik Literacki" 1959, z. 3-4.

W przygotowaniu

1. Dominik Rudnicki. Monografia.

G. F r y d r y o h o w i o z

Prace wydrukowane

1. Stanisław Kłokocki. W kręgu Puław. "Pamiętnik Literacki" 1959, z. 3-4 (ukazał się w 1960 r.).

W przygotowaniu

1. Aleksander Fredro. Bibliografia. (Przeznaczona dla t. 3 Literatury Polskiej wg Gabriela Korbuta)
2. Praca doktorska: Początki bibliografii naukowej w Polsce.

Cz. H e r n a s

Prace wydrukowane

1. W poszukiwaniu ludowych źródeł literatury: Folklor stróżowski. "Germanica Wratislaviensia" VI, 1960
2. Profesor. (O Tadeuszu Mikulskim). "Pamiętnik Literacki" 1959, z. 3-4.

W druku

1. Hejnały polskie. Studium z historii poezji melioznej. Studia Staropolskie. Ossolineum.
2. Hejnał - le chant polonais du matin. "Zagadnienia Rodzajów Literackich"
3. Kultura wrocławska 1945-1960. Wstępny program badań (współautor). "Sobótka" 1961, z.1
4. Rec. J. Kolar, Česká zábavná próza 16. století a tzv. knížky lidového čtení. Praha 1960. "Sobótka" 1961, z. 1.

W przygotowaniu

1. Przygotowanie edycji dzieł Jana Jurkowskiego (z wyjątkiem Tragedii o polskim Soylurusie) dla Biblioteki Pisarzy Polskich
2. Początki folklorystyki polskiej w czasach saskich:
 - a. Adam Kempski - szkic monograficzny
 - b. Semantyka i stylistyka najstarszego, jednolitego zbioru przyśpiewek ludowych.

M. I n g l o t

Prace wydrukowane

1. Rec. S. Goszczyński, Dziennik podróży do Tatrów, oprac. S. Sierotwiński, wyd. Biblioteki Narodowej. "Pamiętnik Literacki" 1960, z. 2
2. Michał Grabowski, Polski Słownik Biograficzny, Wrocław 1960, t. 6, z. 4 (wspólnie z M. Straszewską)
3. Realia "Fantazego". "Zeszyty Naukowe. Prace Literackie" nr 2, Wrocław 1961.

Prace oddane do druku

1. Poglądy literackie koterii petersburskiej w latach 1841-43 (praca ukaże się w II kwartale br. nakładem Wrocł. Towarzystwa Naukowego)

2. "Bałamut Petersburski". 1830-1836. Zarys monografii czasopisma (oddany do druku w serii monografii naukowych Uniw. Wrocław.)
3. "Świstek" J. Krzeczковского ("Prace Literackie", nr 3).

W przygotowaniu

1. Wstęp i edycja "Fantazego". Biblioteka Narodowa
2. O pochodzeniu "Pana Geldhaba". (Próba rozwiązania zagadki).

P. M a t u s z e w s k a

Prace wydrukowane

1. Z problematyki "Monitora". "Pamiętnik Literacki" 1959, zesz. 3-4 (ukazał się w r. 1960).

Przygotowane do druku

1. J. Kitowicz: Pamiętniki, czyli Historyja polska (PIW).

W przygotowaniu

1. Kitowicz jako pamiętnikarz (rozprawa doktorska).

St. P i e t r a s z k o

Prace wydrukowane

1. W. Bógusławskiego "Krakowiaacy i Górale", wyd. III w serii szkolnej Ossolineum.

Prace złożone do druku

1. O kształtowaniu się doktryny literackiej klasycyzmu w Polsce w wieku XVIII. "Prace Literackie", nr 3.

W przygotowaniu

1. O pojęciu poezji w Polsce w w. XVIII.

L. S z o z e r b i o k a

Prace wydrukowane

1. Z epiki dziadowskiej. "Pamiętnik Literacki", 1959, z. 3-4
2. Siedemnastowieczny fragment dymy o Dymitrze Wiśniowieckim, "Slavia Orientalis", 1960, nr 1.

W przygotowaniu

1. Duma staropolska - rozprawa doktorska
2. Staropolska pieśń dziadowska.